

**REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
OPĆINA BROD MORAVICE**

**PRORAČUN
OPĆINE BROD MORAVICE
ZA 2024.**

Vodič za građane

**UZ PRORAČUN OPĆINE BROD MORAVICE ZA
2024.GODINU I
PROJEKCIJU PRORAČUNA ZA 2025. I 2026. GODINU**

Što je Proračun?

- Proračun je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave.
- Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinice lokalne samouprave za proračunsku godinu sadrži i projekciju prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za dvije godine unaprijed
- Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)

Kako se donosi proračun?

- Proračun donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave (Općinsko Vijeće Općine Brod Moravice).
- Proračun se prema Zakonu mora donijeti najkasnije do konca tekuće godine za iduću godinu prema prijedlogu kojega utvrđuje načelnik i dostavlja predstavničkom tijelu do 15. studenog tekuće godine
- Proračunsko planiranje provodi Jedinostveni upravni odjel, koji izrađuje koncept prijedloga za Općinskog načelnika.
- Proračun nije „statičan,, dokument, već je podložan promjenama tijekom godine.

Sadržaj Proračuna

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela i od plana razvojni programa

 OPĆIDIO ⇒ Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja

Struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka po vrstama.

 POSEBNIDIO ⇒ sastoji se od plana rashoda proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

Prikaz sastavnih djelova proračuna kako slijedi:

PRORAČUN OPĆINE

1.OPĆI DIO

PRORAČUNA

- Račun prihoda i rashoda
- Račun financiranja

2.POSEBNI DIO

PRORAČUNA

- Plan rashoda i izdataka
- PROGRAMI
- Aktivnosti
- Projekti

Prihodi i, primici, rashodi i izdaci proračuna i financijskog plana iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama kako slijedi;

- Organizacijska (međusobno povezane cjeline proračuna koji materijalnim sredstvima ostvaruju postavljene ciljeve)*
- Programska (sadrži aktivnosti i projekte povezane zajedničkim ciljem)*
- Ekonomska (sadrži prihode i primitke i rashode i izdatke prema njihovoj ekonomskoj namjeni)*
- Funkcijska (sadrži rashode i izdatke razvrstane prema namjeni)*
- Lokacijska (sadrži rashode i izdatke razvrstane za RH i inozemstvo)*
- Izvori (sadrži prihode i primitke iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene)*

RASHODI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI ⇒

1) Rashodi poslovanja

a) Rashodi za zaposlene (plaće djelatnika općine, naknade, doprinosi na plaće),

b) Materijalni rashodi (naknade troškova zaposlenicima, uredski materijal, energija, telefon, pošta, intelektualne usluge, reprezentacija, naknade vijećnicima, održavanje komunalne infrastrukture...),

c) Financijski rashodi (kamate na kredite, bankarske usluge)

d) Subvencije (građanima, trgovačkim društvima)

e) Pomoći (tekuće i kapitalne pomoći)

f) Naknade građanima i kućanstvima (troškovi koji se odnose na isplate u okviru Programa socijale i zdravstvene zaštite, Odluke vijeća i načelnika)

g) Ostali rashodi

-donacije (naknade za rad udruga u kulturi, sportu, socijali, DVD-u, financiranju političkih stranaka i sl.),

2) Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

- a) Kupnja zemljišta
- b) Kupnja ili gradnja građevinskih objekata (poslovni objekti, komunalni objekti, nogostupi, javna rasvjeta, izgradnja lokalnih cesta i poljskih putova)
- c) Kupnja uredske oprema i namještaja
- d) Oprema za održavanje i zaštitu
- e) Sportska i glazbena oprema
- f) Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene

3) Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova

Važno je znati!

- Jedno od najvažnijih načela proračuna je da isti mora biti uravnotežen
- Ukupna visina planiranih prihoda mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda
- Određeni rashodi mogu se financirati isključivo iz određenih prihoda – namjenski prihodi

Važno je znati!

PRIHODI PRORAČUNA

- Komunalni prihodi -isključivo za komunalne programe,
- Komunalni doprinos - gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- Komunalna naknada - održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- Nenamjenski prihodi (porezi, ostali prihodi) moguće je financirati sve vrste rashoda, a u Općini Brod Moravice uglavnom se troše za:
 - javne potrebe (sufinanciranje Dječjeg vrtića, DVD-a, uduga i sl.)
 - materijalne rashode općine, rashode za zaposlene
 - pokriće nedostatka komunalnih prihoda u održavanju komunalne infrastrukture(Program održavanja komunalne infrastrukture viši je od prihoda koji se naplate za tu namjenu)

Važno je znati!

RASHODI PRORAČUNA

Zadani rashodi (zakonske obveze JLS)

- _ Predškolski odgoj,
- _ Osnovno školsko obrazovanje
- _ Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- _ Gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- _ Protupožarna i civilna zaštita
- _ Izrada prostornih planova
- _ Plaće i materijalni rashodi stručnih tijela JLS

Fakultativni rashodi - osiguravanje dodatnih standarda u javnim potrebama

- _ Manifestacije, proslave i udruge u kulturi
- _ Sport,
- _ Socijalni programi i zdravstvena zaštita
- _ Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (stipendije, i sl)
- _ Redovni programi u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju (sufinanciranje)

Da li se proračun može mijenjati?

- Proračun nije „statičan“ akt već se , sukladno Zakonu, može mijenjati tijekom proračunske godine – Izmjene i dopune Proračuna (rebalans).

Procedura

izmjena Proračuna istovjetna je proceduri njegova donošenja:

„rebalans” predlaže načelnik, a donosi ga Općinsko vijeće

- Tijekom proračunske godine, a u slučaju da se, zbog nastanka novih obveza za proračun ili promjena gospodarskih kretanja, povećaju rashodi i/ili izdaci odnosno smanje prihodi i/ili

primici, načelnik može na prijedlog Upravnog odjela

nadležnog za financije obustaviti izvršavanje pojedinih rashoda i/ili izdataka

- Privremene mjere mogu trajati najviše 45 dana.

Kako se Općina može zaduživati?

Općina se može dugoročno zaduživati

- isključivo za kapitalne investicije
- Investicija planirana u Proračunu
- Prethodna suglasnost Općinskog vijeća
- Suglasnost Vlade RH
- **Ukupan opseg zaduženja** godišnja obveza anuiteta po zaduženju Općine kao i anuiteta po danim jamstvima i suglasnostima (trgovačkim društvima i ustanovama Općine) **ne smije prelaziti 20% prihoda proračuna** (bez prihoda od domaćih i stranih pomoći, donacija, sufinanciranja građana)

Općina se može kratkoročno zaduživati:

- Bez posebnih suglasnosti
- Pokriće nelikvidnosti
- Unutar jedne godine

Smjernice i obrazloženje uz proračun za 2024. godinu

- *Proračun Općine Brod Moravice za 2024. godinu, prvenstveno je baziran na činjenici da se unatoč realnoj potrebi, ne uvodi novo i dodatno opterećenje stanovništva i gospodarstva tj. ne povećavaju se javna davanja*
- *Makroekonomske pokazatelji i projekcije utemeljene su na dostupnim informacijama i statističkim podacima, te na Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2022. – 2024. godine, Ministarstva financija RH, uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti, a ujedno pridržavajući se Zakona o proračunu i Zakona o fiskalnoj odgovornosti.*
- **Ukupni prihodi i primici proračuna 2024. godine planirani su u iznosu od 3.163.896,00 EUR, te su u toj visini planirani i rashodi istoga.**

Općina Brod Moravice planira nastavak kapitalnih investicija :

- **✿** *Ulaganje u sustav vodovoda i kanalizacije na području Općine*
- **✿** *Ulaganje u zamjenu rasvjete*
- **✿** *Proširenje groblja*
- **✿** *Ulaganje u poslovni – stambeni prostor*
- **✿** *Uređenje kupališta i pristupnih cesta (Doluš)*
- **✿** *Uređenje dječjeg igrališta i sportsko rekreativne zone*
- **✿** *Izgradnja boćališta*
- **✿** *Održavanje zgrada i ostalih objekata na području Općine Brod Moravice*
- **✿** *Tekuće i investicijsko održavanje cesta*

- ✿ *Nabava kombi vozila*
- ✿ *Nabava komunalne opreme za redovan rad Vlastitog pogona Općine Brod Moravice*
- ✿ *Uređnje kupališta i pristipnih cesta - Doluš*
- ✿ *Uređenje potkrovlja Vatrogasnog doma*
- ✿ *Unutarnje uređenje ambulante*
- ✿ *Ulaganje u Rekreativni centar Draškovac (projektna dokumentacija)*
- ✿ *Izgradnja sanjkalist*

Zadržavanje visokih standarda i stečenih prava u okvirima:

- ✿ *Predškolskog odgoja i obrazovanja (sufinanciranje predškolskih programa, osnovnoškolskog obrazovanja, stipendije učenika i studenata, sufinanciranje nabavke radnih bilježnica)*
- ✿ *Financiranje rada udruga u kulturi i športu*
- ✿ *Potpora značajnim događanjima i manifestacijama*
- ✿ *Poboljšanje demografske situacije u općini (naknade za rođenje djeteta)*
- ✿ *Potpora socijalno ugroženom stanovništvu*
- ✿ *Program pomoći u kući – Udruga „Ž.A.R.“*
- ✿ *Sufinanciranje logopeda*
- ✿ *Sufinanciranje palijativne skrbi*

Navedene investicije, kao što je vidljivo iz strukture prihoda uvelike ovise o dotacijama iz državnog, a dijelom i županijskog proračuna. Projektni planovi, te zahtjevi za sufinanciranje kapitalnih investicija su odaslani nadležnim ministarstvima i fondovima, no neizvjestan je njihov način, obim i vremenska dinamika sufinanciranja.

CILJEVI

Osnovni cilj proračunskoga planiranja u 2024. godini je osiguranje stabilnosti Proračuna općine i uredno izvršavanje svih preuzetih obveza

- Pozitivni pokazatelji:

- Povećanje prihoda od poreza na promet nekretnina
- Povećanje udjela prihoda za fiskalno izravnaje
- Povećanje poreznih prihoda (potpomognuta područja)

- Negativni pokazatelji:

- Općenito gospodarska i politička situacija u zemlji i okruženju, te teška naplativost općinskih potraživanja
- Nepoznat je učinak punjenja prihodovne strane iz kapitalnih dotacija iz županijskog i državnog proračuna (EU)

KRATKI PRIKAZ PRORAČUNA ZA PRORAČUNSKU 2024. I PROJEKCIJA ZA 2025. I 2026. GODINU

Proračun Općine Brod Moravice za 2024. godinu s projekcijama za 2025. i 2026. godinu usvojen je na sjednici Općinskog vijeća 20. prosinca 2023.godine.

Proračunom su predviđeni:

1.Prihodi poslovanja	3.189.310,00 EUR
2.Rashodi poslovanja	815.667,00 EUR
3.Prihodi od nefinancijske imovine	66.313,00 EUR
4.Rashodi za nabavu nefinan. imovine	2.348,228,00 EUR
5.Dio manjka 2023. za pokriće u 2024.	105.000,00 EUR

Važni kontakti i korisne informacije:

Kontakt telefon: 051/817-180

Općinski načelnik Općine Brod Moravice 051/817 355

E-mail: nacelnik@brodmoravice.hr

Internet adresa: www.brodmoravice.hr

E-mail adresa za izravnu komunikaciju sa Jedinstvenim
upravnim odjelom: opcina@brodmoravice.hr